

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Sect. I. Qvalis fuerit scientia Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

proinde eâ etiam ratione dona illa potuisse in Christo Domino reperiri.

Dices 2. Donum timoris versari circa malum culpæ, vel poenæ propter admissam culpam; atqui Christus nullo modo peccare potuit. Resp. cum S. Thoma q. 7. a. 6. fuisse in Christo timorem Dei, non quidem seruilem, qui animam affligeret, sed filialem, qui charitatem accenderet, isque est, quem S. Aug. lib. 14. de ciuit. cap. 9. vocat timorem castum, quo quis peccatum horret non sollicitudine necessitatis, sed tranquillitate charitatis; vnde (vt rectè explicat S. Doctor) in Christo fuit timor Dei, non prout respicit malum separationis à Deo per culpam, aut malum punitionis pro culpa; sed secundum quod respicit ipsam diuinæ maiestatis eminentiam, prout scilicet anima Christi à Spiritu Sancto mouebatur in Deum affectu quodam singularis reuerentiæ; hunc enim affectum reuerentiæ ad Deum Christus quatenus homo præ cæteris habuit plenior, ideoque attribuit ei scriptura Is. 11. plenitudinem timoris Domini.

CAPVT V.

De Scientia Christi.

SECTIO I.

Qualis fuerit scientia Christi.

Supponimus tanquam certum, Christum Dominum præter scientiam increatam & diuinam, quæ illi competebat in quantum Deus, habuisse etiam scientiam creatam in quantum homo, cum habuerit animam potentiâ intellectiuâ præditam sicut cæteri homines. Hoc constat tum ex scriptura Is. 11. *Requiescet super eum spiritus scientiæ & intellectus*; S. Ioan. 13. *Sciens Iesus, quia*

N

uenit

uenit hora eius : tum ex eo , quod in 6. Synodo gener. in qua definitum est aduersus Monothelitas omnia in Christo fuisse duplicia, & sicut duas naturas, sic etiam in eius cuiusque naturæ operationes proprias fuisse : & in Concilio Lateran. sub Martino I. can. 9. definitum est, Christum assumpsisse animam rationalem cum omnibus proprietatibus, ac per omnia ceteris animabus hominum similes dempto peccato. Hoc præsupposito

Dicendum est 1. in Christo fuisse scientiam beatificam, id est Christi intellectum illustratum fuisse lumine gloriæ, ac per illud clarè diuinam essentiam plures quæ alias res cognouisse. Ita S. Thom. q. 9. a. 2.

Probatur 1. ex scriptura : S. Ioan. 1. Verbum incarnatum dicitur fuisse *plenum gratiæ & veritatis*, si enim Christus habuit plenitudinem veritatis sicut & gratiæ, sequitur quòd, sicut in gratia super omnes Angelos beatos hac vita excelluit, sic etiam in cognitione & scientiâ non excelluisset autem, si visionem beatificam non habuisset : item ex cap. 17. S. Ioan. *Volo, vt, ubi sum ego, & sint mecum : vt videant claritatem meam*, quibus verbis Christus Patrem suum pro discipulis suis orat, postulationem quæ, vt eiusdem gloriæ, quâ tunc fruebatur, illos participes reddat; alia autem gloria intelligi non potest, nisi quæ in visione clara diuinæ essentiæ consistit, quam postmodum inde tunc Christus habuit.

Probatur 2. ex S. Damasc. orat. de Transfiguratione ubi dicit illam Christi Transfigurationem fuisse quandam manifestationem gloriæ, quæ in eius anima erat.

Probatur 3. hâc ratione, quâ vititur S. Thom. supra Christus vt homo fuit author salutis ac beatitudinis aliorum (sicut vocat eum Apost. Hebr. 2.) ergo, cum causæ effectus sui perfectionem continere debeat, Christus illam beatitudinem habere in se debuit.

Porro ea, quæ diximus ad probandum Christum in statu via scientiam beatificam habuisse, probant etiam, illam habuisse à primo instanti conceptionis, proinde quod illum ab eo instanti, fuisse beatum; siquidem iam ab eo instanti

instanti, fuit plenus gratiæ & veritatis, fuit etiam author salutis cæterorum hominum; & sicut ratione vnionis hypostatica Patris æterni naturalis Filius fuit, sic etiam res vniuersæ gloriæ illius (vt vocat eum Apost. Heb. ac proinde possessor.

1. Quamuis autem hæc veritas non sit absolute de; (vt rectè obseruat Isamb. ad quæst. 9. disp. 2. art. 1. quia tamen pluribus scripturæ locis communiq; Doctorum consensu immixta est; ideo sententia opposita tanquam temeraria censenda est, ac omnino repudianda.

Dicendum 2. præter scientiam beatificam, duplicem aliam præterea fuisse in Christo scientiam, infusam scilicet & acquisitam. Ita S. Th. sup. a. 3. & 4.

De scientia infusa constat tum ex scriptura, S. Ioan. 7. *Mirabantur Iudæi, dicentes; quomodo hic litteras scit, cum non didicerit? Coloss. 2. In quo (Christo scilicet) sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi;* tum etiam ex eo, quòd, nisi scientiam infusam Christus habuisset, caruisset aliquâ perfectione, quâ beati Angeli præditi sunt; illi siquidem (vt docet S. Aug. lib. 11. de ciuit. cap. 7.) duplicem habent de rebus cognitionem; vnâ, quam vocat matutinam, id est beatificam; alteram vespertinam, id est infusam, & per proprias species: ergo idem de Christo Domino dicendum est.

Quòd etiam idem Christus Dominus scientiam acquisitam habuerit, constat ex scriptura. *If. 8. Antequam sciat puer vocare patrem suum & matrem;* quod tanquam de Christo prædictum Patres omnes interpretantur: *Hebr. 5. Cum esset Filius Dei, didicit ex ijs, quæ passus est, obedientiam.* Constat etiam hæc ratione, quâ vtitur S. Thom. art. 4. nihil eorum, quæ natura nostra per se competunt, defuit humanitati à Verbo diuino assumptæ: atqui natura humanæ per se competit in ipsa rationali anima intellectus agens, sicut & patiens seu possibilis, vt communiter docent Philosophi: ergo Christus assumpsit animam intellectu tum possibili tum agente præditam: at-

qui frustra Christus intellectum agentem assumpsisset nisi per ipsum aliquid operatus fuisset; operatio autem propria intellectus agentis est, species à phantasmatis abstrahere, & sic cognitionem & scientiam per illas species sic abstractas comparare, quæ scientia dicitur acquisita; unde sequitur scientiam illam acquisitam in Christo fuisse.

SECTIO II.

Ad quasnam res Christi scientia se extenderit.

Sensus quæstionis est, quasnam res Christus Dominus in statu viæ cognouerit per triplicem illam scientiam quam diximus illum habuisse. Pro cuius resolutione Dicendum est 1. Christum Dominum per scientiam beatificam perfectius & clarius vidisse diuinam essentiam, quam quælibet alia creatura videre possit, atque eò scientiâ illâ cæteris omnibus beatis siue Angelis siue hominibus longè præcelluisse; non tamen diuinam essentiam comprehendisse, nec comprehendere potuisse.

Prima huius assertionis pars constat ex eo, quòd dicitur Apost. Ephes. 1. Christum à Deo Patre constitutum ad dexteram in caelestibus, supra omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem, & Dominationem, & omne nomen, quod nominatur non solum in hoc seculo, sed etiam in futuro.

Secunda assertionis pars ex eo constat, quòd vniuersi SS. Patres asserunt nullum intellectum creatum posse diuinam essentiam comprehendere, vt S. Bas. lib. contra Eunomium, S. Aug. epist. 112. & plures alij, quaproinde intelligendum est etiam de humano Christi intellectu: cuius rei ratio est, quia nullus intellectus creatus cognoscere potest omnes effectus possibiles diuinæ omnipotentia, cum sint infiniti; nullus etiam intellectus creatus cognoscere potest ipsam diuinam essentiam eo perfectionis gradu, quo est à se ipsa cognoscibilis.

Dico